

FCI – Standard nr 92 / 30. 08. 2002 / D

PÜRENEE MASTIF

(Mastin del Pirineo)

TÕLGE : Dr. J.-M. Paschoud (saksa keelde).

PÄRITOLU: Hispaania.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

26. 05. 1982.

KASUTUS: Valvamine ja kaitse. Varasematel aegadel oli pürenee mastif kasutusel tõrjeks kiskjate, peamiselt huntide ja karude, vastu. Tänapäeval on ta suurepärane maamõisade ja nende asukate valvur; kergesti koolitav.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2

Pinšerid, šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.2.

Molossid. Mäestikukoerad.

Töökatsseteta.

ÜLDMULJE :

Kuulub väga suurte koerte hulka, kellel on tavapärase formaat ja keskmised proportsioonid. Ta on harmoonilise, silmatorkavalt jõulise ja lihaselise kehaehitusega. Karv ei ole ülemäära pikk. Tugev luuline karkass. Vaatamata oma suurusele ei tohi jätta muljet raskepärasusest või jõuetusest.

OLULISED PROPORTSIOONID :

- Keskmiste proportsioonidega kehaehitus. Täiesti tavapäraste suhtarvudega ja harmooniline koer.
- Kerepikkus on vaid veidi suurem turjakõrgusest.
- Koljuosa pikkuse suhe koonupikkusesse on nagu 5 : 4.
- Koljuosa laius on pikkusega võrdne või sellest veidi suurem.
- Turjakõrguse ja rinnaümberruudu suhe on nagu 7 : 10.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Inimsõbraliku, rahuliku, suursuguse ja hästi intelligentse on ta samas julge ja uhke võõraste suhtes, kelle eest ta kunagi tagasi ei kohku. Teiste koerte suhtes heatahtlik ja oma üleolevat jõudu tunnetav. Taplusse sattudes on ta hästi osav ja kasutab ära oma aastasadade tagustest võitlustest huntidega omandatud ja säilinud kogemusi. Tema kume haukumine tuleb rinnasügavustest ja pilk on valvas.

PEA :

Suur, tugev, mõõduka pikkusega. Koljuosa ja koonuselja pikkuse suhe on umbes 5 : 4. Koljuosa ja koonu pikiteljed on vaid veidi erisuunalised kuni paralleelsed. Pealtvaates peavad kolju- ja koonuosad olema pikad ja ühtlase kujuga, ilma suurte erinevusteta koonutüve eesosa laiuses. Külgvaates peab pea olema sügav ja hästi täitunud.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Lai, tugev, profiilis veidi kumer. Koljuosa laius on võrdne selle pikkusega või veidi laiem. Kuklakühm on silmatorkav.

Üleminek laubalt koonule : Lauge, vähearenenud, samas siiski märgatav.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Must, niiske, suur ja lai.

Koon : Koonuselg on külgvaates sirge. Pealtvaates on koon kergelt kolmnurkne, laiast tüveosast ninapeegli suunas tasaselt ja progresseeruvalt ahenev, samas teravatipuliseks muutumata.

Mokad : Ilma mingi lõtvuseta tuleb ülamokkadel hästi katta alamokad. Alumised mokad moodustavad markantse suunurga. Limaskestad peavad olema mustad.

Lõuad / Hambad : Kääritaoline hambumus. Hambad on valged, tugevad ja terved. Kihvad on suured, pikad, teravad ja koos hoiduvate lõugade korral tihedalt teineteise vastu surutud. Purihambad on suured ja tugevad, lõikehambad üsna väikesed. Kõik eespurihambad (premolaarid) peavad olema olemas. Suulagi on must ja hästi selgete ristvagudega.

Silmad : Väikesed, mandlikujulised, pähklipruunid; eelistatud on tumedamatoonilised silmad. Ilme on tähelepanelik, suursugune, sümpaatne ja intelligentne, samas vankumatult karm vaenlase vastu. Silmalaugude servad on mustaks pigmenteerunud. Tähelepaneliku koera laugudeservad pingutuvad tihedalt silmade ümber. Rahulikus olekus on alumised silmalaud veidi lõdvemad, kusjuures tõule tüüpiliselt tuleb silma sidekest veidi nähtavale.

Kõrvad : Keskmise suurusega, kolmnurgakujulised, siledalt rippuvad ja silmade joonest kõrgemale kinnitunud. Rahulikus olekus liuvad tihedalt põskedele. Tähelepanelikul koeral kerkivad kõrvad põskedest

märgatavalt kõrgemale, kusjuures ülemise ja tagumise kolmandiku osas on kõrvad osaliselt ettepoole suunatud. Kõrvu ei kupeerita.

KAEL :

Keeglikurika kujuline, lai, tugev, lihaseline ja paindlik. Kaelanahk on paks ja veidi lõtv. Kahekordne, hästiarenenud, kuid mitte ülemäärane kaelalott.

KERE :

Kere on ristkülikukujuline, võimas ja jämedakoeline, jätab mulje jõulisusest, on samas ka nõtke ja liikuv.

Ülemine profiiljoon : Sirge, liikumisel jääb horisontaalseks.

Turi : Hästi väljendunud.

Selg : Tugev, lihaseline.

Nimme (lanne) : Pikk, lai ja tugev, kitseneb külgedelt kubemete suunas.

Laudjas : Lai ja tugev. Kalle horisontaaljoone suhtes moodustab 45 kraadi. Laudjas asub turjaga samal kõrgusel.

Rindkere : Lai, sügav, lihaseline ja ruumikas. Rinnakupide on etteulatuv. Roietevaheline ruum on lai, roided kumerad, mitte lamedad. Turjakõrguse ja rinna ümbermõõdu suhe on ligikaudu nagu 7 : 10.

Alajoon ja kõht : Kõht on mõõdukalt üles tõmmatud, tühimikud on sügavad ja piht on lai.

SABA :

Keskmisele kõrgusele kinnitunud saba on tüveosas jäme, tugev ja painduv. Saba on pikakarvaline, pehme ja imekauni karvanarmastusega. Rahulikus olekus laskub saba madalale ning ulatub vaevata kuni kannaliigeseni; viimase kolmandiku osas on alati kergelt kaardunud. Liikumisel ja koera erutudes kerkib saba saablikujuliselt ja saba otsas moodustub selge haak, samas kui saba ei kaardu mitte terves pikkuses ega tõuse ka selja kohale.

JÄSEMED:

ESIJÄSEMED :

Eestvaates absoluutselt püstised, sirged ja paralleelsed. Lihased ja kõõlused on silmatorkavad. Küünarvarre pikkus vastab kolmekordsele kämblapikkusele. Tugevate luudega, jõuliste kämmaldega.

Õlad : Hästi lihaselised, kaldus asetsev labaluu on küünarvarrest pikem. Labaluu-õlavarrenurk on ligikaudu 100°.

Õlavarred : Hästi tugevad. Õlavarre- küünarvarrenurk on ligikaudu 125°.

Küünarnukid : Hästi luulised, kerele liibuvad.

Küünarvarred : Tugevate luudega, sirged ja tugevad.

Kämblad : Külgvaates veidi kaldus asetusega, asetsevad praktiliselt otse küünarvarre pikendusena.

Esikäpad : Kassikäpad. Kokkusurutud varbad, tugevate ja kõrgelt võlvunud varbalülidega. Küüned ja käpapadjandid on tugevad ja vastupidavad. Varvastevahelised nahad on hästi arenenud ja varbavahed on karvased.

TAGAJÄSEMED :

Üldmulje : Võimsad, lihaselised. Külgvaates mõõdukate liigesenurkadega. Tagant- ja külgvaates on jalad sirged ja püstised. Tagajalad peavad suutma koerale kindlustama kerge liikumise, milles on piisava võimsusega tagatõuget ning elegantsi.

Reied : Jõulised, lihaselised. Puusaliigese nurk on ligikaudu 100°.

Põlved : Põlvenurga ulatus on umbes 120°.

Sääred : Pikad, hästi lihaselised ja tugevaluulised.

Kannaliigesed : Avatud liigesenurga ulatus on umbes 130°.

Pöiad : Hästi välja arenenud selgelt nähtava ahilluse kõõlusega. Kannused võivad esineda nii ühekordsetena kui topeltkannustena, või ka puududa; lubatud on nende

eemaldamine. Samaväärsete koerte puhul tuleb eelistada topeltkannustega isendeid.

Tagakäpad : Kassikäpad, kergelt ovaalse kujuga, veidi pikemad esikäppadest.

LIIKUMINE :

Eelistatud liikumisviis on traav, mis peab olema harmooniliselt jõuline ning elegantne; kalduvuseta külgsuunas väljapöördumisele. Küliskäik ei ole lubatud.

NAHK :

Nahk on elastne, paks, roosakaspunast värvi, tumedalt pigmenteerunud aladega. Kõik limaskestad peavad olema mustad.

KARVKATE:

KARV : Tihe, jäme ja mõõduka pikkusega. Ideaalne karvapikkus seljajoone keskosas mõõdetult on 6 kuni 9 cm; pikem on karv nii turjal, kaelal, kõhu all, jalgade tagaosas nagu ka sabas, karvanarmastuse tihedus ei ole nii kohev kui kehal. Karv peab olema struktuurilt karm, mitte mingil juhul villav.

VÄRVUS : Põhivärv on valge, alati koos selgelt piiritletud maskiga. Vahel esineb kogu kehal ebakorrapäraselt jaotunud, teravalt väljajoonistunud servadega maskiga samas toonis värvilaike. Kõrvadel on alati värvilaigud. Ebasoovitavad on kolmevärvilised või läbivalt puhasvalged isendid. Sabaots ja jalgade alaosad on alati valged. Maski servad peavad olema selgete piiridega. Värvilaikude teravad piirjooned on hindamisel eelistust andev omadus. Karvkate peab põhiosas olema nii hele kui võimalik, ideaaljuhul täiesti valge. Sellel esineb erinevat värvi laike eelistatuse järjekorras järgmiselt: puhasvalge (lumivalge) keskmiselt hallide, erksate kuld kollaste, pruunide,

mustade, hallikashõbedaste, helebeežide, liivakarva või marmorjate laikudega. Ebasoovitavad on punased laigud ja valkjaskollane põhivärv.

SUURUS :

Suurusele ei ole kehtestatud ülemist piiri; võrdväärsete koerte hindamisel on eelistatud alati suuremad isendid.

Alumine piirsuurus on: isastel 77 cm,
emastel 72 cm.

Siiski on soovitatav, et koerad oleksid sellest oluliselt suuremad. Isased peaksid olema üle 81 cm ja emased üle 75 cm.

VEAD: Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille hindamisel tuleb lähtuda otseselt kõrvalekalde ulatusest.

KERGED VEAD :

- Külgvaates veidi kumerdunud koonuselg.
- Otsehambumus. Mistahes ühe eespurihamba (premolaari) puudumine.
- Ebakindel ülajoon, mis koera liikumisel lainetades kõigub, kuid ei ole veel nõgus ega kumer.
- Karvapikkus seljajoone keskosas veidi pikem kui 9 cm. Lainetav karv.
- Aravõitu käitumine.

RASKED VEAD :

- Nõrk või jõuetu üldine olemus.
- Teravnenud või liiga tõmp koonuosa.
- Mõõdukalt väljendunud alahambumus.
- Mittetraumaline mistahes eespurihamba (premolaari) või kihva puudumine.
- Kerged kõrvalekalded hambumuses lõikehammaste sulgumise osas (ebatasane hammaste rida).

- Selgelt väljendunud ekstroopium või entroopium.
- Kupeeritud kõrvad.
- Kergelt nõgus selg.
- Laudja kõrgus on märgatavalt suurem turjakõrgusest.
- Laudjale toetuv saba, rikkaliku karvanarmastuse puudumine sabas; sabatipus ettenähtud konksu puudumine; kupeeritud saba.
- Mitte täiesti püstised jalad.
- Üldiselt nõrgad jalad ja käpad.
- Kooskandsus nii seisul kui liikumisel.
- Liikumisel väljapoole pöörduvad jalad.
- Tugevalt laines või krussis karv; seljajoone keskosas karvapikkus mõnevõrra lühem kui 6 cm või pikem kui 11 cm.
- Värvilaikude puudumine kõrvadel.
- Olemuselt tasakaalustamatu iseloom.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Liiga kartlikud, argad või agressiivsed koerad.
- Depigmenteerunud ninapeegel ja limaskestad.
- Ninalõhe.
- Selgelt väljakujunenud üle- või alahambumus.
- Seljajoone keskosas karva pikkus vaid 4 cm või vähem või pikem kui 13 cm.
- Valge värvimärgise puudumine; mittevalge sabatipp ja jalgade alaosad.
- Täies ulatuses valge karvkate. Maski puudumine.
- Ebaselgelt piiritletud laigud, mis põhjavärvilt nõrgalt esile tulevad või teise tõuga ristumisele viitavad.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärdi tõlge

saksakeelsest originaalst november, 2005.

heaks kiidetud EKL juhatuses 15.12.2005 protokoll nr 12.